

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۸

جمعه ۹۸/۰۷/۱۹

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دوسمرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

حق چاپ و تکثیر پاسخ‌های آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ممنوع می‌باشد و پیگرد قانونی دارد.

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعتی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان سید مهدی میرفتحی - پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی بقا - محمدرضا کرانی محمدعلی عبادتی	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی سودابه آزاد - زهرا ساسانی
اقتصاد	میترا چینی‌ساز	مریم پارسائیان - رقیه بژند اردلان منصوریان - مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - اردلان منصوریان
جغرافیا	محسن مصالایی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
جامعه‌شناسی	فروغ تیموریان - سیروس نبی‌زاده میینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند اردلان منصوریان
فلسفه و منطق	سید حسام‌الدین جلالی	مریم پارسائیان - عماد صفرنژاد
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب، بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۶۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عیدی - الناز دارانی

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها: موسم: فصل، هنگام، زمان /
متت: سپاس، شکر، نیکویی / قدوم: آمدن، قدم‌نهادن، فرارسیدن /
طبیعت: خو، عادت، طبع و سرشت / تیمار: غم، اندیشه، خدمت،
(تیمار داشتن: غم‌خواری و محافظت از کسی که بیمار باشد).

۲ ۴ معنی درست واژه‌ها: رُقعَه: نامه / غوک: قورباغه /
مُنْگَر: زشت، ناپسند / گمیت: اسب سرخ مایل به سیاه / مُکاری: کسی که اسب
و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند. / اعراض: روی گرداندن از کسی یا
چیزی، روی‌گردانی / باسُق: بلند، بالیده / کاینه: موجود /
قسیم: صاحب‌جمال

۳ ۳ معنی درست واژه: «عاکفان» جمع است. معنی نوشته شده
در برابر این واژه، مربوط به واژه مفرد «عاکف» است.

۴ ۴ املاي درست واژه‌ها: فراغ: آسایش، آسودگی (فراق: دوری) /
قربست: نزدیک گرداندن (غریبت: دور شدن، غریب شدن) /
منسوب: نسبت داده شده (منسوب: آویخته، گماشته شده)

۵ ۲ املاي درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱) بحر: دریا (بهر: قسمت، نصیب)
۳) نصاب: آن قدر از مال که زکات برای آن واجب است.
۴) بهایم: چارپایان

۶ ۳ املاي درست واژه: ثنا: ستایش (سنا: روشنائی)

۷ ۳ «رفیقان» جمله ننداییست و فعلی از قبیل «با شما سخن
می‌گویم»، «بنگرید»، «عنایت کنید» و مانند این‌ها از پایان آن حذف شده.
«مددی» هم، جمله‌ایست که فعل «کنید» یا «رسانید» از آن حذف شده
است. از ابتدای مصراع دوم هم، به تعبیری فعلی مانند «بیاید» حذف شده، اگر
«تا» را از نوع تشویق و ترغیب معنی کنیم؛ و به تعبیر دیگر، «تا» حرف ربط
است به معنی «که» و مصراع دوم حذف فعل ندارد. به هر حال در بیت
دست کم، دو بار حذف فعل اتفاق افتاده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خدا را: تو را به خدا [قسم می‌دهم]. (به تعبیری)
۲) همان بهتر [است].
۴) دردا: چه بسیار درد [می‌کشم].

۸ ۴ بررسی واژه «وندک - مرکب» در سایر گزینه‌ها:

۱) موشکافانه (مو + شکاف + انه)
۲) سرکشی (سر + کش + ی) / برابر (بر + + + بر)
۳) ژرف‌نگری (ژرف + نگر + ی)

۹ ۳ ضمیر متصل «م» در گزینه (۳) نقش «مفعولی» دارد و در
سایر گزینه‌ها نقش «مضاف‌الیه».

۱۰ ۲ پایکوبان (پای + کوب + ان): وندی - مرکب

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سخندان (سخن + دان): مرکب
۳) پاکدامان (پاک + دامان): مرکب
۴) عنبرافشان (عنبر + افشان): مرکب

۱۱ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بی‌پروالی: وندی - مرکب / متمم
۲) گرم‌رفتاران: وندی - مرکب / متمم
۴) آیین‌رویان: وندی - مرکب / متمم

۱۲ ۲ بررسی آرایه در ابیات:

کنایه (بیت «الف»): رخ تابیدن کنایه از صرف‌نظر کردن
تلمیح (بیت «ج»): اشاره به عمر طولانی حضرت نوح (ع) و ماجرای طوفان
جناس ناقص (بیت «و»): گردون و گردان
تشبیه (بیت «ب»): تشبیه مخاطب به باد
ایهام تناسب (بیت «ه»): دستان: ۱- مکر و حيله (معنی موجود در بیت)
۲- لقب زال (معنی نامتناسب با بیت، متناسب با زال زر)
تضاد (بیت «د»): درویشی ≠ سلطان بودن / معنی ≠ صورت
۱۳ ۴ اسلوب معادله: غافلان / به فریاد بیدار نشدن = دیوار افتاده
(فروریخته) / از جا [بر]خاستن
جناس: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جناس (ناقص): فرهاد، فریاد / ما، جا / اغراق: این‌که ناله و فریاد بتواند کوه
را از جا بردارد، اغراق است.
۲) تشخیص: شوخ (گستاخ) بودن سپند (اسفند) و به فریاد آمدن آتش،
تشخیص (جان‌بخشی) است. / تشبیه (اضافه تشبیهی): دانۀ خال: تشبیه
خال به دانه
۳) کنایه: شب [را] روز کردن: کنایه از زمان را سپری کردن / به باد رفتن: کنایه
از نابود شدن و از بین رفتن / تضاد: شب ≠ روز

۱۴ ۲ ایهام: هوا: ۱- هوس ۲- گاز تنفسی

تشبیه: خود به حباب

کنایه: خانه‌خراب کنایه از شکست‌خورده، زیان‌دیده و بی‌بهره

۱۵ ۱ ایهام تناسب (بیت «ج»): کام: ۱- آرزو (معنی موجود در بیت)

۲- دهان (معنی نامتناسب با بیت، متناسب با چشم)

تضاد (بیت «د»): انجام ≠ آغاز

کنایه (بیت «الف»): گردن‌کشی به طور کلی کنایه از نافرمانی؛ در این‌جا کنایه
از ناز کردن / سرافراز بودن کنایه از بلندمرتبیگی و مفتخر بودن
پارادوکس (بیت «ب»): این‌که از یک پدیده «بی‌صدا»، آواز به گوش برسد.
استعاره (بیت «ه»): خون‌گریه کردن در و دیوار، تشخیص و استعاره است. /
در و دیوار روزگار: اضافه استعاری

۱۶ ۲ با توجه به این‌که شاعر در این ابیات، به سرودن اثری با نام

«الهی‌نامه» اشاره می‌کند، بیت‌ها سروده عطار نیشابوری است.

۱۷ ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): وحدت وجود

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۲) ناپایداری دنیا
۳) فساد اجتماعی و رواج دروغ‌گویی / دروغ‌گویی مایه عزتمندی است.
۴) فروتنی مایه سربلندی است.

۱۸ ۳ مفهوم گزینه (۳): افراط در تواضع موجب بی‌قدری است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تواضع موجب کمال می‌شود.

۱۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): پایداری و وفاداری عاشق در راه عشق / ترک عشق، ناممکن است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) طلب توجه و عنایت از معشوق
- (۲) امیدواری عاشق به تمایل معشوق نسبت به خود
- (۴) گله از بی‌توجهی معشوق

۲۰ ۲ مفهوم گزینه (۲): راز و نیاز پیوسته عاشق با معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: همه پدیده‌ها در حال تسبیح خداوندند.

۲۱ ۲ مفهوم گزینه (۲): ضرورت همراهی با اهل دل

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش هم‌نشین بد و توصیه به پرهیز از هم‌نشینی با بدان

۲۲ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): امید به بخشایش خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) جبر سرنوشت / تقدیرگرایی
- (۲) غم فراق، بی‌قراری عاشق و امید به وصل
- (۴) نکوهش بخل

۲۳ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): بخشایندگی و

روزی‌رسانی خداوند / عدم قطع روزی با وجود ناسپاسی بندگان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) گله از جور و جفای همراهن
- (۲) عجز انسان از تغییر سرنوشت / تقدیرگرایی
- (۴) در پس هر سختی و دشواری، آسانی است. / توصیه به امیدواری

۲۴ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): بی‌خبری عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) ظاهر نمی‌تواند به طور کامل نشان‌دهنده باطن باشد.
- (۲) تنها عاشق حال عاشق را درک می‌کند.
- (۳) زندگی حقیقی تنها در وصال معشوق امکان‌پذیر است.

۲۵ ۲ مفهوم بیت‌های گزینه (۲): (ب) گله از بی‌وفایی معشوق /

و ناپایداری قدرت دنیوی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر بیت‌ها: توکل

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن (۳۶-۲۶):

۲۶ ۳ ترجمه کلمات مهم: **الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي**: ستایش از آن خداوندی

است که / **السَّمَاوَاتِ**: آسمان‌ها / **جَعَلَ**: بنهاد / **الظُّلُمَاتِ**: تاریکی‌ها؛ جمع مؤنث سالم «ظُلُمَاتٌ»

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «السَّمَاوَاتِ» جمع است!
- (۲) «حمد می‌کنم» معادل «أَحْمَدُ» است نه «الْحَمْدُ»، «در آن» معادلی در متن ندارد.
- (۴) «ستایش می‌کنم» و «آسمان» نادرست هستند.

۲۷ ۴ ترجمه کلمات مهم: **إِنَّ نَزْوَلَ الْأَمْطَارِ**: بارش باران‌ها /

لَيْلَةَ أَمْسٍ: شب گذشته / **صَيَّرَ**: گردانید، کرد / **هَوَاءَ مَدِينَتِنَا الْمَلُوتِ**: هوای آلوده شهر ما / **نظيفاً جداً**: واقعاً تمیز

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) کلاً ترجمه عبارت دیگری است. / باران‌هایی بارید ← بارش باران‌ها (در متن مصدر داریم نه فعل ماضی!) / ناسالم ← آلوده / «گشت» معادل «صار» هست نه «صَيَّرَ»! ← گردانید

(۲) «باران‌های شب گذشته» ترکیب اضافی است، در صورتی‌که در متن «الأمطار» مضاف نیست و «لَيْلَةَ» به صورت جدا آمده است «إِنَّ نَزْوَلَ الْأَمْطَارِ لَيْلَةَ أَمْسٍ» بارش باران‌ها، شب گذشته» / ناسالم ← آلوده / بسیار ← واقعاً

(۳) «با» زائد است. / هوای شهر ما که آلوده بود ← هوای آلوده شهر ما / «صَيَّرَ: گردانید» / بسیار ← واقعاً

۲۸ ۱ ترجمه کلمات مهم: **هُنَاكَ أَشْجَارٌ**: درختانی وجود دارند /

تَقْدِرَ عَلَيَّ: می‌توانند / **أَنْ تَنْمُوَ**: که رشد کنند / **وَأِنْ**: اگرچه، هر چند / **لَمْ تُكُنِ الظُّرُوفَ مَنَاسِبَةً**: شرایط، مناسب نباشد / **لَهَا**: برای آن‌ها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «هُنَاكَ» در ابتدای جمله معنای «آن‌جا» دیگر نمی‌دهد، بلکه معنای «وجود دارد» می‌دهد. / قادرند ← می‌توانند «شرایط مناسبی» ترکیب وصفی است در صورتی‌که در متن «الظُّرُوفَ» اسم «تکن» و «مناسبه» خبر آن است.

(۳) «آن‌جا» و «شرایط نامناسبی» نادرست هستند. / عدم ترجمه **لَهَا**: برای آن‌ها (۴) «نامناسب» در عبارت عربی معادل ندارد.

۲۹ ۲ ترجمه کلمات مهم: **إِذَا**: هرگاه، چنان‌چه، اگر / **قَدَّرْتَ عَلَيَّ**

عَدْوُكَ: بر دشمنت قدرت یافتی / **إِجْعَلْ**: قرار بده / **العَفْوُ عَنهُ**: گذشت از او را / **شَكَرًا**: شکرانه‌ای / **لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ**: برای قدرت یافتن بر وی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) زائد بودن «به» / شکرانه چیرگی بر او ← شکرانه‌ای برای چیرگی (قدرت یافتن) بر وی / «از وی گذشت کن» نادرست است. / «إِجْعَلْ» ترجمه نشده است.

(۳) «دشمن مغلوب تو گشت» نادرست است. / شکرانه این ← شکرانه‌ای برای / چیره‌گشته‌ای ← چیره‌گشتن بر او

(۴) «سپاس‌گزار باش» ترجمه عبارت دیگری است. / زائد بودن «این» / «از وی گذشت کن» هم نادرست است؛ چون فعل «إِجْعَلْ» ترجمه نشده است.

۳۰ ۳ ترجمه کلمات مهم: **لَا يَفْخَرُ النَّاسُ**: مردم نباید افتخار کنند /

جَهْلًا: از روی نادانی / **الْأَنْسَابُ**: اصل و نسب‌ها / **لَأَنَّ**: برای این‌که (زیرا) / **سَوَاءٌ**: یکسان

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لا» در «لَا يَفْخَرُ» «لا»ی ناهیه است نه نافییه! ← نباید افتخار کنند / اضافه بودن «خویش»

(۲) «خود» در «اصل و نسب‌های خود» اضافی است.

(۴) «لَا يَفْخَرُ»: افتخار نمی‌کنند ← نباید افتخار کنند.

۳۱ ۴ ترجمه کلمات مهم: **ظِلَامَ اللَّيْلِ**: تاریکی شب /

أَنْجَمًا: ستارگانی / **تَزِينُ**: زینت می‌بخشند / **أَنْوَارَهَا الْبَيْضَاءُ**: نورهای سفید خود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَزِينُ»: زینت می‌دهند» معلوم است.
- (۲) «ظلام الليل»: تاریکی شب»، «سرمان»: سرهایمان، سرهای خود / «أنجماً» نکره است.
- (۳) «شب تاریک»، «ستارگان» و «زینت داده می‌شود» نادرست‌اند.

۳۷ ۴ گزینه درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) سر مورچه بزرگ‌ترین عضو در بدن اوست! [*]; چون در متن گفته نسبت به بدنش بزرگ است نه این‌که بزرگ‌ترین عضو است.
- (۲) در همه قسمت‌های زمین انواع بزرگی از مورچه وجود دارد! [*]; چون در متن گفته در مناطق یخ‌زده وجود ندارند.
- (۳) مورچه زندگی و ماندن را به صورت تنها (به تنهایی) ترجیح می‌دهد! [*]; با توجه به «و لا یعیش إلا فی جماعات» نادرست است.
- (۴) مورچه علی‌رغم حجم کوچکش کارهای بزرگی را انجام می‌دهد! [✓]; با توجه به «و یسکن فی مساکن ضخمة».

۳۸ ۱ «فک قدرتمند مورچه به او در کمک می‌کند.» اشتباه

را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) شکار طعمه‌ها به آسانی و به چنگ گرفتن آن‌ها! [*]; چون در متن اصلاً حرفی از شکار طعمه برای مورچه نشده است.
- (۲) ساخت خانه‌هایی برای خود در زیر خاک! [✓]
- (۳) برداشتن چیزهایی که از او سنگین‌تر است! [✓]; «و حمل أشياء أثقل منه»
- (۴) رفتن به طبقات سطحی زمین! [✓]
- ۳۹ ۴ براساس متن

- (۱) مورچه بیش‌تر اوقاتش را در تاریکی می‌گذراند، زیرا از نور متنفر است! [*]; هیچ جا نگفته از نور متنفر است.
- (۲) مورچه در کارش فقط بعد از صد تلاش ناموفق، موفق می‌شود! [*]; در متن نگفته فقط بعد از صد بار موفق می‌شود!
- (۳) مورچه نمی‌تواند به خاطر کوچکی جنه‌اش چیزهای سنگین را بردارد! [*]; براساس «و حمل أشياء أثقل منه»
- (۴) بسیاری از درس‌ها وجود دارد که مورچه در آن معلم و اسوهای برای انسان است! [✓]; کاملاً درست است؛ براساس دو خط آخر.

۴۰ ۳ از زندگی عجیب مورچه یاد می‌گیریم

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) به تاریکی عادت کنیم و از نور فرار کنیم! [*]
- (۲) خانه‌هایمان را زیر خاک بسازیم، زیرا امن‌تر هستند! [*]
- (۳) در مقابل سختی‌ها بااستیم و هرگز نومید نشویم! [✓]; با توجه به عبارت آخر.
- (۴) که هر کس وظیفه خود را خوب بشناسد و آن را به خوبی انجام دهد، در بار اول موفق می‌شود! [*]; «المرة الأولى» اشتباه است.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۳ - ۴۱):

۴۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) لازم ← متعدّد
- (۳) مصدره علی وزن «تفعیل» ← مصدره علی وزن «تفعلل» / لازم ← متعدّد
- (۴) للمتكلم وحده ← للمتكلم مع الغير

۴۲ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) مزید ثلاثی ← مجزّد ثلاثی (۳) مبني ← معرب
- (۴) لازم ← متعدّد

۳۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: أستيقظ: بیدار می‌شوم / فی الخامسة و

النصف: در ساعت پنج و نیم یا پنج و سی دقیقه / أهتئ نفسي: خودم را آماده می‌کنم / السابعة إلا ربعاً: یک ربع مانده به هفت، شش و چهل و پنج دقیقه

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) عدم ترجمه «نفسی» / آماده می‌شوم ← آماده می‌کنم
- (۲) عدم ترجمه «فی» / «هفت و ربع» اشتباه است.
- (۴) «رأس» و «هفت و پانزده دقیقه» نادرست‌اند. / عدم ترجمه «فی» و «نفسی» / آماده می‌شوم ← آماده می‌کنم

۳۳ ۴ ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) «هذه حقيقة ... : این، حقیقتی است که ...» / نادیده گرفتن ← انکار
- (۲) «هذان دليان ... : این دو، راهنمایی هستند که ...»
- (۳) «هؤلاء المهندسون يعملون ... : این مهندسان، ...»

۳۴ ۱ «قد انطوت» فعل ماضی است نه مضارع؛ «قد انطوت» پیچیده

شده است

لیسوا سوی: نیستند به‌جز ... ، تنها ... هستند

۳۵ ۳ معادل «ارزش»، «قیمه» است نه «سعر: قیمت یک کالا».

[رد گزینه‌های (۲) و (۴)] / «به خوبی انجام می‌دهد» مضارع است [رد گزینه‌های (۱) و (۴) ← ماضی استمراری]

۳۶ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) آب‌ها ← ریزان (آب‌های ریزان) [✓]
- (۲) آتش ← فروزان (آتش فروزان) [✓]
- (۳) مرورایدها ← سرسبز (مرورایدهای سرسبز) [*]
- (۴) شاخه‌ها ← تر و تازه (شاخه‌های تر و تازه) [✓]

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۳ - ۲۷):

مورچه از پراکنده‌ترین حیوانات بر روی زمین به شمار می‌آید. مورچه در مقایسه با حجم بدنش سر بزرگی دارد و شکم بیضی‌شکل و فکّی دارد قدرتمندتر از آن‌چه تصوّر می‌کنیم! او می‌تواند با فکّ خود زمین را حفر کند و چیزهایی بسیار سنگین‌تر از خود را بردارد. و مورچه چشمانی دارد که می‌تواند به وسیله آن‌ها چیزها را ببیند، اما بینایی آن‌ها ضعیف است و آن بدین خاطر است که آن‌ها بیش‌تر زمانشان را زیر خاک در تاریکی می‌گذرانند. و چشمان مورچه با برخی مژه‌های ریز برای محافظت از آن‌ها احاطه شده است.

مورچه در تمامی قسمت‌های جهان (زمین) به‌جز مناطق یخ‌زده زندگی می‌کند و فقط در دسته‌های جمعی زندگی می‌کند و در گروه‌ها (اجتماع‌ها) بی‌بزرگ زندگی می‌کند که خود آن‌ها را در طبقه‌های سطحی خاک ساخته است و وظیفه خود را می‌شناسد و آن را به خوبی انجام می‌دهد. و از ویژگی‌های زیبایی که مورچه به آن توصیف می‌شود، اصرار او در رسیدن به آن‌چه می‌خواهد است؛ به گونه‌ای که مورچه فکر شکست یا خستگی از تلاش را نمی‌شناسد؛ چه مورچه برای رسیدن به آن‌چه می‌خواهد بیش‌تر از صد مرتبه اقدام به تلاش می‌کند تا این‌که موفق شود!

۴۲ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۲) جمع تکسیر ← مفرد مذکر (۳) مبنی ← معرب
(۴) جمع تکسیر ← مفرد مذکر

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۴):

۴۴ ۱ با توجه به فعل امر «تَأْمَلْ» فعل اول هم امر در صیغه «للمخاطب» است. ← أَنْظُرْ

۴۵ ۴ در این گزینه تضادی دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «یابسة: خشک» با «نصرة: تر و تازه» متضاد است.
(۲) «ینفع: سود می‌رساند» با «یضر: زیان می‌رساند» و «المتکلم: گوینده» با «المستمع: شنونده» متضاد است.
(۳) «قلة: کمی» و «کثرة: زیادی» متضاد هستند.

۴۶ ۲ در این گزینه هیچ اسم جمع مکسری دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «الغصون» جمع مکسر «الغصن» است.
(۲) «أنعم» جمع مکسر «نعمه» است.
(۴) «أنجم» جمع مکسر «نجم» است و «الذرز» جمع مکسر «الدر» است.

۴۷ ۳ وقتی «لا»ی نهی بر سر فعل مضارع می‌آید، در آخر فعل تغییراتی می‌دهد؛ صیغه‌های بدون ضمیر بارز علامت سکون (یا کسره برای رفع التقاء ساکنین)، در صیغه‌های «للفاعبات» و «للمخاطبات» بدون تغییر و در سایر صیغه‌ها با حذف «نون» همراه‌اند.

در این جا، «تزرعن» صیغه «للمخاطبات» است و نباید هیچ تغییری کند («نونش» هیچ‌وقت حذف نمی‌شود) ← «لا تزرعن»

۴۸ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) فعل‌های «زرع» و «حصد» هر دو «للفاعبات» هستند!
(۲) در این گزینه فعل «أمنا» ماضی در صیغه «للفاعباتین» است، اما فعل‌های «تقولون» و «تفعلون» مضارع و در صیغه «للمخاطباتین» هستند، پس پاسخ این گزینه است.

(۳) در این عبارت «قدرت» و «اجعل» هر دو «للمخاطب» هستند.
(۴) در این عبارت فعل‌های «اعمل»، «تعیش»، «اعمل» و «تموت» همگی صیغه «للمخاطب» هستند!

۴۹ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «قرار بود مراسم در ساعت نه و چهل و پنج دقیقه شروع شود، اما بعد از نود دقیقه شروع شد، یعنی در ساعت یازده و ربع».

۵۰ ۴ در این گزینه اسم اشاره نیامده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «هذه» اسم اشاره است.
(۲) «ذاك» اسم اشاره است.
(۳) «هؤلاء» اسم اشاره است.

دین و زندگی

۵۱ ۴ براساس آیه شریفه: «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا

بَيْنَهُمَا لِاعْبِيبِنَا مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ؛ و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم»، می‌یابیم که حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آن است و هر موجودی براساس برنامه حساب‌شده‌ای (مدون) به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است و انسان نیز مانند موجودات دیگر از این قاعده کلی جدا (مستثنی) نیست.

۵۲ ۳ طبق آیه ۲۵ سوره محمد: «كسأني که بعد از روشن شدن هدایت بر آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی (آمال طویل) فریفته است.»

۵۳ ۲ با توجه به این‌که انسان‌های آگاه، دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند و هر چه این معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود نیاز او را بیش‌تر احساس و عجز و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند؛ لذا این بیت که نمایانگر این نیاز است در دعای پیامبر (ص) نیز تجلی دارد.

۵۴ ۳ خداوند به ما یادآوری می‌کند که عاملی درونی، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد، میل سرکشی که درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند، نفس اماره یعنی فرمان‌دهنده به بدی‌ها نامیده می‌شود. در گزینه‌های (۱) و (۲) معرفی شیطان در کلام قرآن کریم است و در گزینه (۴) وسوسه کردن و فریب دادن کار شیطان است.

۵۵ ۳ به ذات خداوند نمی‌توان پی برد چون لازمه پی بردن به ذات و ماهیت و چیستی چیزی، محدود بودن آن است در صورتی‌که خداوند موجود نامحدود است و احاطه به آن محال است، یعنی خداوند محیط است (احاطه‌کننده است)، نه محاط (احاطه‌شده).

۵۶ ۱ مؤمنان با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن‌جایی که تمام کارهای دنیوی خود را جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خود را آباد می‌سازند.

۵۷ ۱ قرآن کریم در آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ سوره بقره می‌فرماید: «و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار، اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع‌الحساب است.»
منشأ و سرچشمه اختلاف در انتخاب هدف‌ها، نوع نگاه و اندیشه (جهان‌بینی) انسان است.

۵۸ ۲ خداوند نور هستی است «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»، یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است، به همین جهت هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت و قدرت، رحمت و سایه صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و عمل و قدرت او را می‌بینند و این بیت نماد دیگر همین موضوع است.

۵۹ ۲ شعر سعدی علیه‌الرحمه: مؤید «سرشت خدا آشنا» یا همان «فطرت» است و درباره قرب وجودی خداوند به انسان است، یعنی خداوند به همه انسان‌ها قرب و نزدیکی دارد.

۶۰ ۴ میان این دو رابطه یک تفاوت بنیادی و اساسی وجود دارد، خداوند خالق و پدیدآورنده اجزای ساختمان و خواص آن و حتی خود بناست اما کار بنا فقط جابه‌جا کردن مواد و چینش آنهاست، مصنوعات بشری در بقا به انسان وابسته نیستند، مثلاً مسجد گوهرشاد هم چنان وجود دارد با وجود این‌که بنای آن از دنیا رفته است، لذا همانند رابطه ساعت و ساعت‌ساز آن است یعنی نیاز دائمی ندارد.

۷۰ ۲ شیطان به اهل جهنم می‌گوید: «خداوند به شما وعده حق (راست) داد، اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من به شما تسلطی نداشتم [ردگزینۀ (۴)] فقط شما را به گناه دعوت کردم؛ این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. امروز خود را سرزنش کنید، نه مرا. نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.»

۷۱ ۳ افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت را نیز آباد می‌سازند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: هَر كَس نَعْمَت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» و این آیه با بیت آورده‌شده در صورت سؤال هم‌مفهوم است.

۷۲ ۲ از آیه شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»، دریافت می‌گردد که به دلیل درخواست و مطالبه دائمی و همیشگی (یَسْأَلُهُ) هر آن چه در آسمان و زمین است از خداوند، او همواره دست‌اندر کار امور جهان است.

دقت کنید: فعل مضارع «يَسْأَلُهُ» به گونه‌ای مطالبه مستمر و همیشگی و دائمی را می‌سازد.

۷۳ ۲ عداوت حداکثری یا دشمن‌ترین دشمنی، در کلام امام علی (ع) به نفس اماره نسبت داده شده است که ما را از پیروی عقل و وجدان (سرزنش‌گر درونی) باز می‌دارد. گاهی غفلت‌ها سبب دوری ما از خدا و فراموشی یاد او می‌شود؛ ولی باز که به خود باز می‌گردیم (غفلت‌زدایی)، او را در کنار خود می‌یابیم.

۷۴ ۴ این ضرب‌المثل در جایی که یک چیز، جامع و دربردارنده چیزهای دیگر است، استفاده می‌شود. برخی از هدف‌های زندگی نیز این‌گونه‌اند؛ یعنی دربردارنده هدف‌های دیگر نیز هستند و رسیدن به آن‌ها برابر با دستیابی به سایر اهداف نیز هست. به میزانی که این‌گونه هدف‌ها برتر و جامع‌تر باشند، هدف‌های بیش‌تری را درون خود جای می‌دهند. انسان‌های زیرک و هوشمند با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خویش را به خدا نزدیک‌تر می‌کنند که آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: هَر كَس نَعْمَت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» به آن اشاره دارد.

۷۵ ۱ خداوند آن چه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است. این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرمی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است. قرآن کریم در آیه ۱۰ سوره ملک می‌فرماید: «و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم در میان دوزخیان نبودیم.»

زبان انگلیسی

۷۶ ۱ A: «ممکن است لطفاً چهارشنبه من را در ترمینال اتوبوس ملاقات کنید؟ اتوبوسم ساعت شش می‌رسد.»
B: «حتماً. ساعت شش آن‌جا خواهیم بود.»
توضیح: در جای خالی اول، زمان آینده ساده برای اشاره به عملی مورد استفاده قرار گرفته است که طبق برنامه زمان‌بندی خاصی در آینده انجام خواهد شد.

۶۱ ۲ خداوند سرچشمه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که زیبایی و خوبی‌ها را کسب می‌کنند به خداوند نزدیک‌تر می‌شوند. با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهاى انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او»، اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف کامل‌تر است.

۶۲ ۴ گیاهان و حیوانات موضوعاتی محدودند که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند؛ حتی ویژگی‌های ستارگان و کهکشان‌ها نیز روزی برای ما آشکار خواهند شد و به آن پی خواهیم برد؛ اما ماهیت و چیستی و چگونگی خداوند به دلیل نامحدود بودن، در ذهن ما نمی‌گنجد. امر به شناخت چیزهایی که محدودند، از این بخش حدیث شریف نبوی دریافت می‌گردد: «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ»: درباره هر چیزی تفکر کنید.»

۶۳ ۴ وامدار یعنی نیازمند که این موضوع در عبارت «أنتُم الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ»، مشهود است که جهان هستی وامدار است.

۶۴ ۲ آیه ۱۴ سوره حشر: آن‌ها [دشمنان اسلام] را متحد می‌پنداری در حالی که دل‌هایشان پراکنده است؛ این به خاطر آن است که آن‌ها قومی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۶۵ ۳ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ: بترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.» این اندیشه، بهار جوانی را برطراروت و زیبا می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد.

۶۶ ۳ اگر هدف از خلقت انسان خوردن، خوابیدن و خوش بودن در این دنیای چند روزه بود، آیا به سرمایه‌هایی هم‌چون عقل و وجدان و پیامبران نیاز داشتیم؟! عقلی که با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند (اندیشه) و وجدانی که با محکمه‌های ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد. اگر بنابر خوردن و خوابیدن باشد، حیوانات از ما خوش‌تر زندگی می‌کنند، چون نه عقل (اندیشه) دارند که مانع آنان باشد و نه وجدانی که گاه و بیگاه آنان را سرزنش کند.

۶۷ ۴ آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ: ای مردم شما نیازمندان به خداوند هستید و خداوند قطعاً بی‌نیاز ستوده است.» مؤید این موضوع است که همه موجودات جهان از جمله انسان در وجود و هستی خود نیازمند به خدا هستند.

۶۸ ۲ موانع رسیدن به هدف:

- ۱- نفس اماره (عامل درونی) که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل وجدان باز می‌دارد.
- ۲- شیطان (عامل بیرونی) که خود را برتر از آدمیان می‌پندارد و سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد، کار او وسوسه کردن و فریب دادن است. قرآن کریم می‌فرماید: شیطان، هر کاری را که [گناهکاران] می‌کردند در نظرشان زینت داد (نه دنیا) [ردگزینۀ‌های (۱) و (۳)].

دقت کنید: تمایلات دانی از موانع رسیدن به هدف نیستند [ردگزینۀ‌های (۱) و (۴)].

۶۹ ۳ در این سؤال مقدمات اول و دوم استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش برای نتیجه در صورت سؤال خواسته شده است.

مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست (متکی نبودن موجودات به خود).

مقدمه دوم: پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند.

۸۵ ۱ او پس از برخورد سرش با یخ در میدان یخبازی اسکیت،

حافظه‌اش را به مدت چند دقیقه از دست داد.

(۱) حافظه؛ خاطره (۲) آموزش؛ [در جمع] دستورالعمل

(۳) فشار؛ استرس (۴) دما

۸۶ ۴ قبل از کریسمس؛ تولیدکنندگان اسباب‌بازی در همه شبکه‌های

تلویزیونی تبلیغ می‌کنند تا بتوانند فروششان را افزایش دهند.

(۱) دور هم جمع شدن؛ جمع کردن

(۲) یادداشت کردن؛ ذخیره کردن [موسیقی، ویدئو و ...]

(۳) تهیه کردن؛ فراهم آوردن

(۴) افزایش دادن؛ افزایش یافتن

۸۷ ۲ آن‌ها توانستند در مورد همه چیز به آرامی و عاقلانه بحث

کنند تا زمانی که به جنبه مالی قرارداد رسیدند.

(۱) به ندرت؛ به تازگی (۲) به آرامی، با خونسردی

(۳) عمیقاً؛ به شدت (۴) به ندرت؛ گه‌گاه

مناظر فوق‌العاده‌ای در آسمان برای دیدن وجود دارند - دنیاهای دیگر متفاوت با دنیای خودمان، ابرهای بسیار بزرگ درخشانده گاز جایی که ستاره‌ها متولد می‌شوند و انفجارهای بسیار بزرگی که در آن‌ها ستاره‌ها به عمرشان پایان می‌دهند. اخترشناسان، دانشمندانی هستند که تمامی چیزهای گیتی، مانند سیاره‌ها، قمرها، شهاب‌سنگ‌ها، ستاره‌ها و کهکشان‌ها را مطالعه می‌کنند. اخترشناسی یک علم دیرینه است. عرب‌ها و یونانیان بدوی بالا به سمت آسمان نگاه می‌کردند. و تلاش می‌کردند تا قمرها، ستاره‌ها و سیارات را درک کنند. با این حال، اکثر این چیزها برای اخترشناسان بدوی آن قدر دور بودند که نمی‌توانستند هرگونه جزئیاتی را ببینند. تنها بعد از اختراع تلسکوپ در قرن هفدهم بود که افراد واقعاً آغاز به یادگیری در مورد گیتی کردند. امروزه [دانشمندان] اخترشناسی از طیف وسیعی از تجهیزات برای کاوش فضا استفاده می‌کنند. اخترشناسان از انواع بسیاری از تلسکوپ‌های زمینی استفاده می‌کنند، فضاپیماهایی را به فضا می‌فرستند که دیگر سیارات در منظومه شمسی را می‌بینند و ماهواره‌هایی را به منظور بررسی گیتی از ارتفاع زیاد بالای سطح زمین به بالا (فضا) می‌فرستند.

۸۸ ۴

(۱) گویی، چنان‌چه؛ که (۲) در عوض، به جای

(۳) در کنار (۴) مانند، از قبیل

۸۹ ۴

(۱) به دنبال [کسی / چیزی] گشتن

(۲) نگه داشتن [کسی / چیزی]؛ معطل کردن

(۳) حفظ کردن فاصله؛ به راه خود ادامه دادن

(۴) [در فرهنگ لغت و غیره] پیدا کردن؛ بالا را نگاه کردن

۹۰ ۱

توضیح: با توجه به این که در این تست فعل "try" در معنی

«سعی کردن، تلاش کردن» به کار رفته است، فعل دوم بعد از آن را به صورت

مصدر با "to" مورد استفاده قرار می‌دهیم.

۹۱ ۳

(۱) کشف، اکتشاف

(۲) هویت؛ ویژگی

(۳) اختراع؛ [داستان، توضیح] ساختگی

(۴) کارکرد، عملکرد؛ [ریاضیات] تابع

دقت کنید: در جای خالی اول، کاربرد فعل "arrive" به صورت مجهول به

دلیل لازم بودن این فعل نادرست است.

توضیح: در جای خالی دوم نیز همین زمان برای اشاره به تصمیم آتی و

لحظه‌ای برای انجام فعل در آینده استفاده شده است.

۷۷ ۲ امروز عصر نسبتاً خسته هستم، پس احتمالاً کمی تلویزیون

تماشا می‌کنم و زود می‌خوابم.

توضیح: فعل مورد نیاز در این تست به زمان آینده اشاره دارد و در بین

گزینه‌ها، تنها گزینه‌ای که به آینده اشاره دارد و به درستی مورد استفاده قرار

گرفته است، گزینه (۲) می‌باشد.

۷۸ ۴ همه می‌گویند پاریس فوق‌العاده است، پس فکر کنم سال بعد

اوقات فوق‌العاده‌ای را آن‌جا خواهیم داشت.

توضیح: "every" و مشتقات آن (مانند "everyone" در این تست) فاعل

سوم شخص مفرد به حساب می‌آید و در زمان حال ساده، فعل پس از آن‌ها به

"s" یا "es" نیاز دارد.

دقت کنید: در جای خالی دوم، فعل به عملی اشاره دارد که قرار است در

آینده انجام شود؛ بنابراین در این مورد از زمان آینده ساده استفاده می‌کنیم.

۷۹ ۲ زمانی که او زنده بود حرفه‌اش به جایی نرسید، ولی پس از

مرگش در یک تصادف اتومبیل، او به سرعت به شهرت رسید و یک چهره

عمومی شد.

(۱) شناخته‌شده، معروف (۲) زنده؛ پرانرژی

(۳) عامه؛ عمومی؛ مشهور (۴) آشنا

۸۰ ۲ مارتین لوتر کینگ پس از بردن ۵۴,۰۰۰ دلار به عنوان بخشی

از جایزه صلح نوبل، این پول را به منظور حمایت از حقوق مدنی در ایالات

متحده اهدا کرد.

(۱) افزایش دادن؛ افزایش یافتن (۲) اهدا کردن، بخشیدن

(۳) شامل ... بودن (۴) بهره بردن، سود بردن

۸۱ ۳ شرکت‌های ژاپنی توجه بیشتری به گروه یا سازمان می‌کنند تا

به شخص.

(۱) ساختن؛ پختن؛ باعث ... شدن (۲) انجام دادن

(۳) [پول، قرض] پرداخت کردن (۴) به دست آوردن؛ [وزن] اضافه کردن

"pay attention to sth": به چیزی توجه کردن

۸۲ ۴ دکتر به بیمار هشدار داد [که] پس از عمل جراحی تا زمانی که

قوایش بازگردد، خودش را تحت فشار بیش از حد قرار ندهد.

(۱) موقعیت، شرایط (۲) شرط؛ بیماری

(۳) فعالیت؛ سرگرمی (۴) قوت، قوا؛ استحکام

۸۳ ۳ روان‌شناسان، یادگیری را بیش از صرفاً فرآیند به دست آوردن

دانش در نظر می‌گیرند.

(۱) انجام دادن؛ [نمایش، موزیک و ...] اجرا کردن

(۲) تصدیق کردن، تأیید کردن

(۳) در نظر گرفتن، به حساب آوردن

(۴) اشاره کردن، نام بردن

۸۴ ۲ توانایی انسان‌ها در تغییر محیط طبیعی این سیاره تا حدود

زیادی محدود به فرآیندهای سطحی است.

(۱) تصادفی، اتفاقی (۲) طبیعی؛ ذاتی

(۳) امکان‌پذیر؛ شدنی (۴) ناگهانی، غیرمنتظره

۹۶ ۴ بهترین عنوان برای این متن چه خواهد بود؟

- (۱) محبوب‌ترین ورزش‌ها
- (۲) ورزش‌های نشأت‌گرفته از بریتانیا
- (۳) تاریخ ورزش‌ها
- (۴) ورزش‌ها در بریتانیا

تابستان پیش من یک برنامه آموزشی را طی کردم و یک داوطلب سوادآموزی شدم. با این وجود، آموزشی که دریافت کردم، اگرچه فوق‌العاده [بود]، به من نشان نداد که کار کردن با یک دانش‌آموز واقعی چگونه بود. وقتی شروع به درک [این موضوع] کردم که زندگی دیگر افراد به خاطر این‌ها نمی‌توانستند بخوانند چگونه بود، اهمیت واقعی خواندن را درک کردم.

اولین دانش‌آموز من، ماری، یک مادر ۴۴ ساله [دارای] سه [فرزند] بود. در اولین درس، فهمیدم که او هفته‌ای دو بار دو مایل را تا نزدیک‌ترین سوپرمارکت پیاده می‌رود چرا که نمی‌دانست سوار کدام اتوبوس شود. وقتی به او گفتم [که] برای او یک برنامه زمان‌بندی [حرکت] اتوبوس را خواهم گرفت، به من گفت که آن کمکی نخواهد کرد، زیرا او نخواهد توانست آن را بخواند. او گفت هنگامی که به سوپرمارکت می‌رسد نیز دشواری دارد زیرا همیشه نمی‌توانست به یاد داشته باشد که چه چیزی لازم داشت. از آنجایی که او کلمات را نمی‌دانست، نمی‌توانست یک فهرست خرید بنویسد. هم‌چنین، او تنها می‌توانست اقلام را با دیدن [آن‌ها] شناسایی کند، پس اگر محصول یک برچسب متفاوت داشت، نمی‌توانست آن را به عنوان محصولی که می‌خواست بشناسد.

زمانی که با هم تمرین کردیم، یادگیری چگونه خواندن اعتمادبه‌نفس ماری را بالا برد، که او را به ادامه دادن مطالعاتش تشویق کرد. او شروع به پیشرفتی سریع کرد و حتی توانست با اتوبوس به سوپرمارکت برود. پس از این سفر موفق، او گزارش کرد که چقدر احساس اعتمادبه‌نفس داشت. در پایان برنامه، او شروع به کمک کردن به کوچک‌ترین پسرش، تونی، یک کلاس اولی خجالتی، در خواندنش [تونی] کرد. او [ماری] پیش از این‌که او [تونی] بخوابد کنارش می‌نشست و آن‌ها با هم داستان‌های وقت خواب را می‌خواندند. هنگامی که چشمانش [چشمان تونی] زمانی که او [ماری] می‌خواند از شوق باز می‌شدند، غرور در تمام چهره‌اش [چهره ماری] مشهود بود، و او [ماری] دید که چگونه تلاش زیادش در یادگیری خواندن به ثمر نشست است.

۹۷ ۲ نویسنده زمانی که آموزشش تمام شد، چه کرد؟

- (۱) او در سوپرمارکت کار کرد.
- (۲) به یک نفر کمک کرد خواندن را بیاموزد.
- (۳) او به مادران تنها کمکی را که لازم داشتند ارائه کرد.
- (۴) او به یک برنامه آموزشی دیگر رفت تا به یک داوطلب سوادآموزی کمک کند.

۹۸ ۴ چرا ماری ابتدا با اتوبوس به سوپرمارکت نمی‌رفت؟

- (۱) زیرا دوست داشت تا سوپرمارکت قدم بزند.
- (۲) زیرا او بسیار دور از ایستگاه اتوبوس زندگی می‌کرد.
- (۳) زیرا او نمی‌توانست [هزینه] بلیط اتوبوس را بپردازد.
- (۴) زیرا او نمی‌توانست اتوبوس درست را پیدا کند.

۹۲ ۲ توضیح: از آنجایی که "astronomy" یک اسم غیرقابل

شمارش است، با آن مانند یک فاعل سوم شخص مفرد برخورد می‌کنیم و در زمان حال ساده فعل مربوط به آن باید "s" یا "es" بگیرد. نکته دوم این‌که برای بیان هدف و مقصود از مصدر با "to" استفاده می‌کنیم. در نتیجه پاسخ گزینه (۲) خواهد بود.

به نظر می‌رسد که مردان انگلیسی نمی‌توانند بدون نوعی از ورزش زندگی کنند. یک فکاهی‌نویس معروف فرانسوی زمانی گفت که این به آن علت است که انگلیسی‌ها در تمام زندگیشان اصرار دارند که مانند کودکان رفتار کنند. هر کجا در این کشور بروید خواهید دید که کودکان و افراد بالغ در حال ضربه زدن به یک توپ با یک چوب یا چیز [دیگری] هستند، گویی که در بریتانیا مردان باید همیشه پس‌ریجه باقی بمانند و زنان دخترریجه! با این حال، ورزش کردن هرگز نمی‌تواند بد باشد، درست است؟

با در نظر گرفتن تمامی ورزش‌های آماتور و حرفه‌ای در بریتانیا، شکی وجود ندارد که فوتبال (football) در بالای لیست قرار دارد. آن در ایالات متحده فوتبال (soccer) نامیده می‌شود. این بازی از بریتانیا نشأت می‌گیرد و در قرون وسطی و حتی قبل‌تر بازی می‌شد، هر چند به عنوان یک ورزش سازمان‌یافته، یا «اتحادیه فوتبال» تاریخ آن تنها به آغاز قرن نوزدهم بازمی‌گردد.

[ورزش] بعدی راگبی است، که در ایالات متحده «فوتبال» نامیده می‌شود. آن نوعی از فوتبال است که توسط دو تیم با پانزده بازیکن در عوض یازده [بازیکن] بازی می‌شود. در راگبی، یک توپ بیضی‌شکل استفاده می‌شود که علاوه بر ضربه زدن با پا می‌تواند در دست نیز نگه داشته شود. آن یک بازی تا حدی خشن است.

در تابستان، کریکت محبوب‌ترین ورزش است. در واقع، برخی مواقع بازی ملی انگلیس نامیده شده است. اکثر خارجی‌ها این بازی را نسبتاً کند یا حتی خسته‌کننده می‌یابند، ولی در بین بریتانیایی‌ها از محبوبیت زیادی برخوردار است.

تنیس روی میز، یا «پینگ‌پنگ»، قطعاً در مقیاس بزرگ بازی نمی‌شود همان‌طور که در چین یا ژاپن است. بسکتبال و والیبال در اواخر قرن نوزدهم از آمریکا وارد بریتانیا شدند و در حال کسب محبوبیت هستند. اسب‌سواری، شنا، قایقرانی و گلف، همگی افراد زیادی را جذب می‌کنند.

۹۳ ۱ هدف اصلی پاراگراف ۱ این است که به ما بگوید انگلیسی‌ها

- (۱) اکثراً عاشقان ورزش هستند
- (۲) مانند کودکان رفتار می‌کنند
- (۳) همگی ورزشکاران حرفه‌ای هستند
- (۴) در تمام زندگیشان می‌توانند جوان بمانند

۹۴ ۳ براساس متن، کدام یک از [موارد] زیر در مورد فوتبال و راگبی

درست نیست؟

- (۱) آن‌ها در شکل توپ تفاوت دارند.
- (۲) آن‌ها توسط تعداد متفاوتی از بازیکنان بازی می‌شوند.
- (۳) در هر دو ورزش توپ می‌تواند با دست نگه داشته شود.
- (۴) در هر دو ورزش به توپ می‌تواند با پا ضربه زده شود.

۹۵ ۱ بازی‌ای که تا اواخر قرن نوزدهم هرگز در بریتانیا بازی نشد

..... است.

- (۱) بسکتبال
- (۲) پینگ‌پنگ
- (۳) راگبی
- (۴) فوتبال

۱۰۶ ۲ ده رقم ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰ را در اختیار داریم پس:

$$\begin{array}{c} \boxed{9} \\ \downarrow \\ \text{هفت رقم} \\ \text{باقی مانده} \end{array} \times \begin{array}{c} \boxed{9} \\ \downarrow \\ \text{هفت ارقام به جز} \\ \text{رقم به کار رفته در صدگان} \end{array} \times \begin{array}{c} \boxed{8} \\ \downarrow \\ \text{هفت ارقام به جز} \\ \text{رقم به کار رفته در صدگان} \end{array} = 648$$

۱۰۷ ۲ حالات مختلف را باید در نظر بگیریم:

(الف) اعدادی به صورت $\square 57$ که واضح است یکان این عدد یکی از ارقام ۱ تا ۹ غیر از ۵ و ۷ می‌توانند باشند که تعداد آن‌ها ۷ تا است.

(ب) اعداد سه‌رقمی به صورت $\square \square 8$ یا $\square 8$ ، یکان اعداد، ارقام صفر تا ۹ به غیر از دهگان و صدگان خواهند بود. یعنی برای یکان ۸ انتخاب داریم و تعداد اعداد این دسته برابر است با:

$$1 \times 2 \times 8 = 16$$

(ج) اعداد سه‌رقمی که صدگان آن‌ها از پنج بزرگ‌تر باشند (یکی از ارقام ۶، ۷ و ۸ یا ۹) که تعداد این اعداد این دسته برابر است با:

$$4 \times 9 \times 8 = 288$$

و در نهایت طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است:

$$7 + 16 + 288 = 311$$

S P R **ING**

۱۰۸ ۱

حروف I.N.G را در کنار هم قرار داده و آن‌ها را یک شیء حساب می‌کنیم و همواره جای ثابتی دارد. سه حرف S، P و R به ۳! طریق جایگشت دارند:

$$3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$$

۱۰۹ ۴ در کلمه «Mohabat» حرف a دوبار تکرار شده و یکسان است که آن‌ها را کنار هم قرار می‌دهیم:

aa M o h b t

بنابراین ۶ شیء داریم که جایگشت آن‌ها برابر ۶! است.

$$6! = 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 720$$

۱۱۰ ۳

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} \times \boxed{1} = 24$$

رقم ۵
جایگشت ۴ رقم باقی مانده

۱۱۱ ۲ حالات زیر را در نظر می‌گیریم:

$$\left. \begin{array}{l} \text{الف) } \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} = 6 \\ \text{یا} \end{array} \right\}$$

یا

$$\left. \begin{array}{l} \text{ب) } \boxed{3} \times \boxed{1} \times \boxed{2} = 6 \\ \text{یا} \end{array} \right\} \Rightarrow 6 + 6 + 6 = 18$$

یا

$$\left. \begin{array}{l} \text{ج) } \boxed{1} \times \boxed{3} \times \boxed{2} = 6 \end{array} \right\}$$

۱۱۲ ۳ ابتدا کل اعداد سه‌رقمی با استفاده از این چهار رقم را حساب می‌کنیم:

$$\boxed{4} \times \boxed{4} \times \boxed{4} = 4^3 = 64$$

حال، تعداد اعدادی که اصلاً رقم تکراری نداشته باشند را حساب می‌کنیم سپس از تعداد کل حالات کم می‌کنیم:

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} = 24$$

پس، تعداد اعدادی که حداقل یک رقم تکراری داشته باشند برابر است با:

$$64 - 24 = 40$$

۹۹ ۳ ماری چگونه عادت داشت کالاهایی را [که] می‌خواست در

سوپرمارکت پیدا کند؟

- ۱) او می‌دانست کالاهای در سوپرمارکت در کجا بودند.
- ۲) او از دیگران می‌خواست که او را به مکان درست ببرند.
- ۳) او توانسته بود کالاهای را از روی شکل آن‌ها بیابد.
- ۴) او نام کالاهای را به یاد می‌آورد.

۱۰۰ ۱ کدام یک از جملات زیر دربارهٔ ماری صحیح است؟

- ۱) ماری توانست کارهایی را انجام دهد [که] قبلاً نتوانسته بود انجام دهد.
- ۲) ماری با کمک پسرش توانست داستان‌ها را بخواند.
- ۳) ماری تصمیم گرفت که مطالعاتش را در مدرسه ادامه دهد.
- ۴) ماری برای درس‌های خودش [پول] پرداخت کرد.

ریاضی و آمار

۱۰۱ ۳ مسیرهای رفتن از شهر A به شهر D عبارتند از:

$$1) A \rightarrow B \rightarrow D = 2 \times 4 = 8$$

یا

$$2) A \rightarrow C \rightarrow D = 3 \times 2 = 6$$

یا

$$3) A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D = 2 \times 1 \times 2 = 4$$

یا

$$4) A \rightarrow C \rightarrow B \rightarrow D = 3 \times 1 \times 4 = 12$$

و طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

$$8 + 6 + 4 + 12 = 30$$

۱۰۲ ۳ طبق اصل ضرب داریم:

$$3 \times 2 \times n = 18 \Rightarrow 6n = 18 \Rightarrow n = \frac{18}{6} = 3$$

۱۰۳ ۴

$$\frac{(n-2)!}{n!} = \frac{1}{20} \Rightarrow \frac{(n-2)!}{n(n-1)(n-2)!} = \frac{1}{20}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{n(n-1)} = \frac{1}{20} \Rightarrow n(n-1) = 20 \Rightarrow n^2 - n - 20 = 0$$

$$(n-5)(n+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n-5=0 \Rightarrow n=5 \\ n+4=0 \Rightarrow n=-4 \end{cases}$$

غیرقابل قبول $n = -4$

۱۰۴ ۳ دو حالت برای حل این مسئله باید در نظر بگیریم:

(الف) رقم یکان صفر باشد:

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 12$$

(ب) رقم یکان صفر نباشد (فقط می‌تواند ۶ باشد):

$$\boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 9$$

فقط رقم ۶ صفر قرار نمی‌گیرد.

و در نهایت طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

$$12 + 9 = 21$$

۱۰۵ ۱ حروف کلمهٔ بوشهر عبارتند از «ب، و، ش، ه، ر» که دو حرف

آن نقطه‌دار است.

دقت کنید: تکرار حروف مجاز نیست.

$$\boxed{3} \times \boxed{4} \times \boxed{2} = 24$$

حرف نقطه‌دار تمام حروف به جز حرف به کار رفته در اولین خانه سه حرف باقی مانده

$$x(A+B) - 2A - B = 1x + 2$$

خواسته سؤال $A+B$ است که مقدار آن برابر ۱ می‌باشد.

مجموع دو عدد ابتدایی از سمت چپ در هر سطر از مثلث **۱۲۲ ۳**

خیام بیانگر شماره آن سطر است. یعنی سطر مورد نظر همان سطر دهم است و مجموع اعداد این سطر برابر است با:

$$2^{10-1} = 2^9 = 512$$

۱۲۳ ۱

$$x^7 + 3x^7 + A = (x^7 + a)^7, a = ?$$

طبق اطلاعات مسئله می‌دانیم:

$$7(x^7)(a) = 3x^7 \Rightarrow 7a = 3x \Rightarrow a = \frac{3}{7}x$$

پس اتحاد ما به صورت $(x^7 + \frac{3}{7}x)^7$ بوده است که عبارت A

همان $(\frac{3}{7}x)^7$ است یعنی: $A = (\frac{3}{7}x)^7 = \frac{9}{49}x^7$

از روش دسته‌بندی استفاده می‌کنیم: **۱۲۴ ۳**

$$2x^7 - x^7 - 8x + 4 = x^7(2x - 1) - 4(2x - 1)$$

$$= (2x - 1)(x^7 - 4) = (2x - 1)(x - 2)(x + 2)$$

مزدوج

پس عامل $2x + 1$ وجود ندارد.

برای یافتن مجموع ضرایب کافی ست، به جای متغیرها عدد ۱ را جایگزین کنیم: **۱۲۵ ۴**

$$(\frac{x^2}{y} - 2xy)^5 = (\frac{(1)^2}{y} - 2(1)(1))^5 = (\frac{1}{y} - 2)^5 = (-\frac{2}{y})^5 = -\frac{2^5}{y^5} = -\frac{32}{y^5}$$

۱۲۶ ۳

الف) $(r \Rightarrow p) \vee q \equiv (T \Rightarrow T) \vee F \equiv T \vee F \equiv T$ **۱۲۷ ۱**

همواره درست

ب) $(p \wedge q) \Rightarrow r \equiv (T \wedge F) \Rightarrow r \equiv F \Rightarrow r \equiv T$

به انتقای مقدم
همواره درست

ج) از این که گزاره $p \vee (\sim q \wedge p)$ نادرست گردیده است، نتیجه

می‌شود که p نادرست و هم‌چنین $(\sim q \wedge p)$ نیز نادرست است.

$\sim r$ گزاره درست است، پس در نتیجه r گزاره‌ای نادرست است و بالطبع

گزاره $q \wedge r$ نیز همواره نادرست خواهد بود:

$$\sim p \vee (q \wedge r) \equiv T \vee F \equiv T$$

ن

گزاره‌ها در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) هم‌ارز هستند. **۱۲۹ ۴**

گزینه (۱)، گزاره $p \sim p$ ، همواره درست است؛ **۱۳۰ ۲**

پس $p \wedge (p \vee \sim p)$ هم‌ارز p است. گزینه (۳) گزاره $p \wedge \sim p$ همواره نادرست

است؛ پس $p \vee (p \wedge \sim p)$ هم‌ارز p خواهد بود. در گزینه (۴) داریم:

$$\sim p \Rightarrow p \equiv p \vee (\sim(\sim p)) \equiv p \vee p \equiv p$$

دقت کنید: $p \Rightarrow p$ گزاره‌ای همواره درست است و هم‌ارز با p نیست.

$\sim p \Rightarrow (\sim q \Rightarrow r) \equiv \sim(\sim p) \vee (\sim q \Rightarrow r)$ **۱۳۱ ۲**

$\equiv p \vee (\sim(\sim q) \vee r) \equiv p \vee (q \vee r) \equiv (p \vee q) \vee r$ شرکت‌پذیری

هر سؤال چهار گزینه دارد و ضمناً یک راه هم آن است که به **۱۱۳ ۳**

سؤال پاسخ ندهیم. پس برای هر سؤال ۵ انتخاب داریم و طبق اصل ضرب داریم: $5 \times 5 \times 5 = 125$

۱۱۴ ۲

$3! = 3!$ جایگشت ۳ کتاب ریاضی متمایز
 $4! = 4!$ جایگشت ۴ کتاب ادبی متمایز
تعداد حالات
یک در میان

$$3! \times 4! = 6 \times 24 = 144$$

۱۱۵ ۱

۳ نفر دیگه!

جایگشت ۳ نفر وسط ۳! و جایگشت ۲ تا خواهر ۲! است. بنابراین تعداد کل حالات برابر است با: $3! \times 2! = 6 \times 2 = 12$

۱۱۶ ۲

$a + \frac{3}{2a} = 6$ طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم. $\rightarrow (a + \frac{3}{2a})^2 = (6)^2$

$$(a)^2 + (\frac{3}{2a})^2 + 2(a)(\frac{3}{2a}) = 36 \Rightarrow a^2 + \frac{9}{4a^2} + 3 = 36$$

$$\Rightarrow a^2 + \frac{9}{4a^2} = 36 - 3 = 33$$

۱۱۷ ۴

$$\frac{a^2 - 2b^2 + 2ac + 4bc}{a - 2b + 2c} = \frac{(a - 2b)(a + 2b) + 2c(a + 2b)}{a - 2b + 2c} = \frac{(a + 2b)(a - 2b + 2c)}{a - 2b + 2c} = a + 2b$$

با فرض آن که $x^2 - x = t$ باشد، داریم: **۱۱۸ ۲**

$$t^2 - 8t + 12 = (t - 2)(t - 6) = \frac{t = x^2 - x}{x^2 - x - 2} (x^2 - x - 2)(x^2 - x - 6) = (x + 1)(x - 2)(x + 2)(x - 3)$$

بنابراین عامل $x - 1$ جزء عوامل تجزیه عبارت فوق نیست.

۱۱۹ ۱

$$(a + 1)(a^2 - a + 1) - (a - 1)(a^2 + a + 1) = (a^3 + 1) - (a^3 - 1)$$

چاق و لاغرا!

$$= a^3 + 1 - a^3 + 1 = 2$$

$4x^3 - 4x^2 + x = x(4x^2 - 4x + 1) = x(2x - 1)^2$ **۱۲۰ ۳**

$$8x^3 - 1 = (2x - 1)(4x^2 + 2x + 1)$$

بزرگ‌ترین مقسوم‌علیه مشترک، برابر است با حاصل ضرب عوامل مشترک با کم‌ترین توان که در این جا عبارت $2x - 1$ است.

$\frac{A}{x-1} + \frac{B}{x-2} = \frac{x+2}{(x-1)(x-2)}$ **۱۲۱ ۱**

$$= \frac{A(x-2) + B(x-1)}{(x-1)(x-2)} = \frac{x+2}{(x-1)(x-2)} \Rightarrow \frac{Ax - 2A + Bx - B}{(x-1)(x-2)}$$

$$= \frac{x+2}{(x-1)(x-2)} \Rightarrow \frac{x(A+B) - 2A - B}{(x-1)(x-2)} = \frac{x+2}{(x-1)(x-2)}$$

دولار $318,000 = (6,500 \times 12) + (2,000 \times 12)$ = هزینه فرصت
هزینه فرصت = سود اقتصادی (سود ویژه) = سود حسابداری
دولار $780,000 + 318,000 = 1,098,000$

دولار $129/17 = \frac{1,098,000}{8,500}$ = سود حسابداری هر واحد کالا

هزینه فرصت - مجموع هزینه‌ها = هزینه مستقیم
دولار $1,430,000 - 318,000 = 1,112,000$

دولار $130/823 = \frac{1,112,000}{8,500}$ = هزینه مستقیم برای هر واحد کالا

۱۴۲ ۲ در اقتصاد اسلامی با توجه به اهمیت انسان در تولید، دو
انتخاب برای او در نظر گرفته می‌شود؛ یکی به عنوان صاحب تولید که هم در
سود و هم در زیان شریک می‌شود و دیگری به عنوان حقوق و
دستمزدبگیر که سود و زیان به او مربوط نمی‌شود.

۱۴۳ ۱ چون لیست مرتب شده است، انتخاب اول فرد، انتخاب اصلی
اوست و با توجه به تعریف هزینه فرصت، عواید انتخاب بعدی او دقیقاً برابر
هزینه فرصت از دست‌رفته است.

۱۴۴ ۳ اگر سود حسابداری را S_H بنامیم و سود اقتصادی (ویژه)
را S_E و هم‌چنین هزینه‌های مستقیم را C_M و هزینه‌های غیرمستقیم
را C_N و درآمد تولید را I در این صورت داریم:

$$S_H = I - C_M$$

$$S_E = I - (C_M + C_N) = \underbrace{I - C_M}_{S_H} - C_N$$

$$\Rightarrow S_E = S_H - C_N \Rightarrow S_H = S_E + C_N$$

۱۴۵ ۲ کالاهای بادوام: کالاهای مصرفی که عمری بیش از یک سال
داشته و توسط خانوارها به کار گرفته شوند، مثل سینمای خانگی و تلویزیون
LED

کالای واسطه‌ای: هر آنچه در فرآیند تکمیل یک کالای نهایی در بنگاه
اقتصادی استفاده شود، مثل نخ مورد استفاده در پارچه و میخ مورد استفاده
در نجاری.

کالای ضروری: هر کالایی که تغییرات زیاد قیمت در میزان مصرف آن تأثیر
نداشته باشد، مثل نان، آب و دارو.

کالای بی‌دوام: کالاهای مصرفی که با یک مصرف یا مصرف محدود خود کالا
تمام می‌شوند، مثل مواد غذایی و پوشاک.

کالای سرمایه‌ای: کالای بادوامی که توسط نیروی انسانی در یک بنگاه اقتصادی
به کار گرفته شود، مثل سرویس مدارس و دستگاه دسته‌بندی.

کالای تجملی: هر کالایی که تغییرات اندک قیمت در میزان مصرف آن به
شدت تأثیرگذار باشد، مثل انواع کالاهایی که از برند ویژه‌ای برخوردارند، طلا،
عطر، لوازم آرایشی و خودروهای لوکس.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۱ اهمّیت شاعران دورهٔ بازگشت از این جهت است که توانستند
زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده
بود، نجات بدهند.

۱۴۷ ۳ عبارت سؤال یادآور نثر «قائم‌مقام فراهانی» است.

۱۳۲ ۲ گزارهٔ p نادرست و گزارهٔ q درست است. بنابراین گزارهٔ $q \Rightarrow p$
و در نتیجه $(q \Rightarrow p) \wedge (\sim p \vee \sim q)$ نادرست است.

۱۳۳ ۳ چون p گزاره‌ای درست است، پس $\sim p$ نادرست است و لذا
گزارهٔ $p \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست است.

۱۳۴ ۴ $\sim((p \wedge q) \Leftrightarrow \sim p) \equiv (p \wedge q) \Leftrightarrow p$

۱۳۵ ۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) گزاره‌های ترکیبی دوشروطی هستند و
گزینهٔ (۴) یک گزارهٔ شرطی است. یک گزارهٔ دوشروطی زمانی نادرست است که
یکی از گزاره‌ها درست و دیگری نادرست باشد که در گزینهٔ (۳) این چنین است.
زوج بودن ۵! درست و فرد بودن ۴! نادرست است؛ بنابراین کل ترکیب
دوشروطی نادرست خواهد بود.

اقتصاد

۱۳۶ ۳ الف) از آن جایی که انسان موجودی کمال جو می‌باشد، رفع
یک نیاز موجب شکل‌گیری نیازهای جدید در او می‌شود.
ب) قابلیت مصارف متعدد و روش‌های مختلف بهره‌برداری از آن‌ها، خود عاملی
محدودکننده برای منابع و امکانات محسوب می‌شود.

۱۳۷ ۴ استفادهٔ نادرست و بیش از اندازه از منابع و امکانات،
محدودیت‌های بیش‌تری را در آن‌ها ایجاد کرده و موجب آسیب محیط زیست
می‌شود که امکان بهره‌برداری برای نسل‌های آینده را از بین می‌برد؛ بنابراین
استفاده از منابع باید با حفظ و صیانت از آن‌ها و رعایت عدالت بین‌نسلی
همراه باشد.

۱۳۸ ۲ الف) فعالیت تولیدی این شخص، ایجاد تغییر در چوب
می‌باشد؛ بنابراین صنعت محسوب شده و دومین نوع تولید است.
محصولات نرم در واقع خدمات هستند، نه کالا.

ب) کالا یک مفهوم اقتصادی است؛ یعنی دارای ارزش اقتصادی و بازاری
است و باید مورد خرید و فروش قرار گیرد.

۱۳۹ ۴ الف) تولیدکننده‌ای که با تولید محصولات کم‌کیفیت به دنبال
کاهش هزینه‌ها و کسب سود در کوتاه‌مدت است، در تشخیص دقیق منافع و
هزینه‌ها، دچار محدودیت عقلانی می‌باشد.

ب) از بین عوامل مختلف تولید، عوامل انسانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار
است؛ زیرا تا تلاش انسان نباشد، منابع و امکانات بیکران و باارزش طبیعت
امکان استفاده پیدا نمی‌کنند.

۱۴۰ ۳ الف) مؤسسات غیرانتفاعی در تولید محصولات داخلی، نقش
تولیدی و اقتصادی خود را به عنوان بازیگران خرد جامعه ایفا می‌کنند.

ب) عبارات مندرج در قسمت «ب» گزینه‌های (۳) و (۴) هر دو درست
هستند، در حالی که مفهوم سازمان تولید نقش هر یک از عوامل تولید را در
سازمان معرفی می‌کند و سرمایه‌های فیزیکی نیز با شرکت مستقیم در فرآیند
تولید، سرمایه‌های فیزیکی سازمان خود را شامل می‌شوند.

۱۴۱ ۳

قیمت هر واحد محصول \times تعداد محصول = درآمد تولیدکننده

$$2,210,000 = 8,500 \times 260$$

مجموع هزینه‌ها - درآمد = سود ویژه مندرج در اظهارنامه
دولار $780,000 - 1,430,000 = 2,210,000$

$$\text{دولار } 91/7647 = \frac{780,000}{8,500} = \text{سود ویژه هر واحد محصول}$$

۱۶۲ ۲ «را» در این گزینه نشانهٔ مفعول است و در سایر گزینه‌ها در
معنی حرف اضافه به کار رفته است.

۱۶۴ ۲ در قالب مثنوی، دو مصراع، هم قافیه‌اند. تنها بیت گزینهٔ (۲)
این‌طور است.

واژه‌های قافیه: مهر، سپهر

۱۶۵ ۴ مراعات نظیر: بیت «الف»: سر، مغز / لباس، دستار

تشخیص: (بیت «ه»): جان‌بخشی به خار

تکرار: (بیت «ب»): بار

تشبیه: (بیت «ج»): زنگ قیل و قال (اضافهٔ تشبیهی)

۱۶۶ ۳ تشبیه: تشبیه معشوق به مهر (خورشید)

جناس: مهر (خورشید) و مهر (محبت) (جناس تام) / بدیدم و ندیدم (جناس
ناقص)

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ر»، «د» و «م»

تضاد: بدیدم ≠ ندیدم

۱۶۷ ۱ تکرار (بیت «ب»): ما، خون

جناس (بیت «الف»): روان و روا

تشبیه (بیت «ه»): ابرو به قامت

کنایه (بیت «ج»): به دست آمدن کنایه از کسب کردن و در اختیار گرفتن و
بهره‌مند شدن

تضاد (بیت «د»): برخاستن ≠ برخواستن

۱۶۸ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینهٔ (۴): لزوم مدیریت هزینه
/ ضرورت تناسب خرج با دخل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- تفسیر شخصی شاعر از گذر عمر
- شیرین‌زبانی برای معشوق و طلب عنایت از او
- بخشنده‌گی موجب افزایش روزی است.

۱۶۹ ۴ مفهوم گزینهٔ (۴): توصیه به عاقبت‌اندیشی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به خوش‌باشی

۱۷۰ ۴ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینهٔ (۴): اهمیت پند و اندرز
و توصیه به پندپذیری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- توصیه به بخشندگی
- پندناپذیری و اثر معکوس نصیحت
- پندناپذیری و اثر معکوس نصیحت

۱۷۱ ۳ نفحات‌الانس اثری در شرح زندگی عارفان به نثر است.

۱۷۲ ۴ گزینهٔ (۴) معرّف «تاریخ‌گزیده»، از آثار قرن هشتم است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- المعجم: نوشته‌شده در قرن هفتم
- تاریخ جهان‌گشا: نوشته‌شده در قرن هفتم
- لمعات: نوشته‌شده در قرن هفتم

۱۷۳ ۳ عبارت سؤال معرّف مرصادالعباد اثر نجم‌الدین رازی (معروف به
نجم دایه) است.

۱۷۴ ۳ کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزم‌شاه در سال
۶۳۵ هـ. ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

۱۴۸ ۴ برخلاف چیزی که در گزینهٔ (۴) آمده، هدف انجمن نشاط
رهایمی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دورهٔ صفوی و دوره‌های
بعد از آن بود، اما برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان
در پیش نگرفتند و به همین خاطر هم، شعر را به دوران گذشته، بازگرداندند و
موجب پیدایش «سبک بازگشت» شدند.

۱۴۹ ۳ در عصر بیداری به دلیل تمرکز عمدهٔ فعالیت‌های سیاسی و
مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم در پایتخت جلوهٔ بیش‌تری داشت و بعد از
تهران، شهر تبریز از بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی برخوردار بود.

۱۵۰ ۴ سرایندهٔ بیت سؤال: فرّخی یزدی

فرّخی یزدی از شاعران آزادی‌خواه عصر بیداری است که تحت تأثیر شاعران
گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با شعر سعدی، طبع فرّخی
را شکوفا ساخت.

۱۵۱ ۲ شعر «قلب مادر» اثر ایرج میرزا، اثری است در قالب «قطعه»
که با بیت زیر آغاز می‌شود:

داد معشوقه به عاشق پیغام / که کند مادر تو با من جنگ

در قالب قطعه، فقط مصراع‌های زوج در همهٔ بیت‌ها هم‌قافیه‌اند و مصراع اول
بیت یکم قافیه ندارد.

۱۵۲ ۴ مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی
چند تن دیگر از ادیبان انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

۱۵۳ ۴ زبان نخستین نمونه‌های نمایش‌نامه در دورهٔ مشروطه مانند
نثر داستانی قبل از مشروطه ساده، روان، بی‌تکلف و عوام‌فهم است.

۱۵۴ ۳ در عصر مشروطه بیش‌ترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های
تاریخی بود؛ چرا که از سویی نوعی باستان‌گرایی و روحیهٔ کاوشگرانه در شناخت
هویت گذشته میان آن‌ها حاکم بود و از سوی دیگر، به دلیل سیاست‌های رایج
در جامعه، نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی
مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتن رمان سیاسی، دردسر کم‌تری داشت و بر این
اساس، جز تعداد اندکی رمان تاریخی، رمان دیگری نوشته نشد.

۱۵۵ ۴ میرزا محمّدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب مظفرالدین
شاه به «ادیب‌الممالک» ملقب شد، سردبیری روزنامهٔ «مجلس» را بر عهده داشت.

۱۵۶ ۴ عبارت سؤال معرّف سید اشرف‌الدین گیلانی، معروف به «نسیم
شمال» است.

۱۵۷ ۳ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامهٔ فارسی پرداخت،
میرزا آقا تبریزی بود که چند نمایش‌نامهٔ کوتاه تألیف کرد.

۱۵۸ ۳ «تاریخ تطوّر نظم فارسی» اثر محمدتقی بهار است. بیت گزینهٔ (۳)
هم، سرودهٔ این شاعر آزادی‌خواه است.

۱۵۹ ۳ حاصل پژوهش‌های علامه دهخدا در فرهنگ‌نویسی، کتاب
ارزشمند «لغت‌نامه» است که مفضل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی محسوب می‌شود.

۱۶۰ ۲ در دورهٔ مشروطه، تنها اثر قابل‌توجه در محدودهٔ تحقیقات
ادبی و تاریخی «تاریخ بیداری ایرانیان» تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی است که
موضوع آن «تاریخ مشروطه» است.

۱۶۱ ۳ واژهٔ «قاتل» در گزینهٔ (۳) در معنای «کشنده» برای غیرانسان
به کار رفته است.

۱۶۲ ۴ فعل «گسستن» در این گزینه در معنی «پاره و جدا شدن» و
در سایر گزینه‌ها در معنی «پاره و جدا کردن» به کار رفته است.

۱۸۶ | ۱ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «المُثَمِّمَةُ: ریزان، سرریز» حالتی که در آن چیزی از بالا پیوسته فرو می‌ریزد! [✓]
 - (۲) «الْفُسْتَانُ: پیراهن زنانه» از لباس‌های مردانه دارای رنگ‌های مختلف! [x]
 - (۳) «طِين: گِل» نوعی از درختان که میوه‌های آن خورده می‌شود! [x]
 - (۴) «عَظْم: استخوان» جزء سفت بدن انسان یا حیوان که شکسته نمی‌شود! [x]
- گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۷):

۱۸۷ | ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «أَعْلَمُ» صِغَةُ لِلْمَتَكَلَّمِ وحده است!
 - (۳) «نِصْفٌ» معرب است، نه مَبْتِئ!
 - (۴) «العلم» مضاف‌الیه و مجرور است!
- ۱۸۸ | ۳ با توجه به معنا، فعل گزینه (۳) باید مجهول باشد.
«لَمْ يُخْلَقُوا: آفریده نشده‌اند»

۱۸۹ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اسم اشاره در این گزینه به «ملاپس» برمی‌گردد که جمع غیرانسان است و باید به صورت مفرد مؤنث بیاید: «ملاپسک هذه ...»
- (۲) «الإخوان» جمع مکسر «أخ» است نه مثنی! پس باید هؤلاء بیاید: «يُساعد هؤلاء الإخوان» ... (اما اگر «أخوان» بود «هذان الإخوان» درست بود).
- (۴) «البيت» مذکر است: «ذَلِكَ الْبَيْت».

- ۱۹۰ | ۴ در این گزینه، فعل مضارع «نهی» شده است نه «نهی». «لا» ی فاعلیه تغییر در آخر فعل نمی‌دهد: «لا يَنْهَوْنَ».

نکته: دَقَّت کنید گزینه (۱) نادرست نیست. فعل مضارع علاوه بر «لا» ی نفی می‌تواند با «ما» هم منفی شود. مانند اولین بیت از کتاب دوازدهم: «دَوَاؤُكَ فَيْك و ما تُبْصِرُ! دارویت در خودت است و تو آن را نمی‌بینی!»

تاریخ

- ۱۹۱ | ۲ میرزا محمدصادق موسوی، نویسنده تاریخ گیتی‌گشا، تاریخ سلسله زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

- ۱۹۲ | ۲ اولین روزنامه در ایران توسط میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر شد.

- ۱۹۳ | ۱ جنگ‌های ایران و روسیه در دوران پادشاهی فتحعلی‌شاه قاجار، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب کرد.

- ۱۹۴ | ۴ محمد حسن‌خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر قاجار، یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد.

- ۱۹۵ | ۱ از ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است.

- ۱۹۶ | ۲ یکی از پیش‌گامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی، مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است، او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

- ۱۹۷ | ۲ بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی، از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بی‌توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم، از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی بود.
- (۳) بی‌توجهی به سنجش و نقد منابع، از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی بود.
- (۴) تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی، از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی بود.

- ۱۹۸ | ۳ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی (۱۲۸۰ - ۱۳۳۷ ق.) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

- ۱۹۹ | ۴ آرشیو ملی هر کشور محل نگهداری اساسی‌ترین و مهم‌ترین اسناد و مدارک باارزش و معتبر مربوط به آن کشور است.

- ۲۰۰ | ۳ در دوره قاجار چند تن از اروپاییان که اغلب مدتی را در ایران به سر برده بودند، کتاب‌هایی درباره تاریخ ایران نوشتند که جزء منابع آن دوره به شمار می‌روند.

- عده‌ای از سفراء، مأموران، بازرگانان و جهانگردان خارجی نیز خاطرات سفر خود به ایران را در قالب سفرنامه نوشته و منتشر کرده‌اند.

- ۲۰۱ | ۴ تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن، از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور مورخ بزرگی مانند هرودت آغاز شد.

- ۲۰۲ | ۱ در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجایی که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

- ۲۰۳ | ۳ منابع پژوهش تاریخی از نظر درجه اهمیت و اعتبار به دو دسته: الف - منابع دست اول یا اصلی؛ ب - دست دوم یا فرعی، تقسیم می‌شوند.

- ۲۰۴ | ۳ آثار باستانی و تاریخی، به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکان‌هایی می‌گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تعریف تپه‌های باستانی است.
- (۴) تعریف مکان یا محوطه باستانی است.

- ۲۰۵ | ۴ در دوره ساسانیان، گاه‌شماری اوستایی که گاه‌شماری دینی زرتشتیان محسوب می‌شد، در ایران رایج گردید. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. سپس پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

- ۲۰۶ | ۱ یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است.

۲۱۸ ۴ در آن زمان، خانه کعبه مانند بیش‌تر عبادتگاه‌های این شبه‌جزیره، به محل نگهداری و نیایش بت‌های گوناگون تبدیل شده بود. با این حال، هنوز نشانه‌هایی از دین ابراهیمی نزد ساکنان این شبه‌جزیره وجود داشت و برخی از عرب‌ها از جمله مردم شهر مکه، «الله» را آفریننده جهان می‌دانستند (رد گزینۀ (۱)). یکی دیگر از مشخصات آیین بت‌پرستی، بی‌اعتقادی به جهان پس از مرگ بود (تأیید گزینۀ (۴)). بت‌پرستان، سنت ابراهیمی حج را نیز به جا می‌آوردند (رد گزینۀ (۲))، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند. البته در کنار بت‌پرستان، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. (رد گزینۀ (۳)).

۲۱۹ ۱ از برجسته‌ترین آثارى که به شیوه تألیف تاریخ‌نگاری تحلیلی تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الاهم ابوعلى مسکویه اشاره کرد.
۲۲۰ ۳ با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیش‌تر شد.

جغرافیا

۲۲۱ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(الف) موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات و گسترش آن سکونتگاه و حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند.
(ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیش‌ترین نقش را ایفا می‌کنند.
۲۲۲ ۳ در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است.
۲۲۳ ۴ (الف) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است ← مقرر - مکان - جایگاه
(ب) مکانی است که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند ← هسته اولیه
۲۲۴ ۲ مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا ← فعالیت‌های اقتصادی

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ← میزان جمعیت

۲۲۵ ۴ در برخی کشورهای اروپایی، جمعیت ۲۰۰۰ نفر به بالا ← تبدیل روستا به شهر
در کشورهای چین و هند، جمعیت ۳۰,۰۰۰ نفر به بالا ← تبدیل روستا به شهر

۲۲۶ ۱ سلسله مراتب سکونتگاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت. برای این منظور، سکونتگاه‌ها براساس میزان جمعیت و عملکرد طبقه‌بندی می‌شوند.

۲۲۷ ۳ (الف) ۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰ نفر جمعیت ← شهر منطقه‌ای

(ب) ۲۵,۰۰۰ - ۲۵۰۰ نفر جمعیت ← شهر کوچک

۲۲۸ ۲ هاملت ← دهی که کلیسا ندارد.

۲۲۹ ۲ آستانه جمعیتی نفوذ یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.

۲۰۷ ۴ تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به طور تصادفی کشف شده‌اند.

۲۰۸ ۱ مراحل کار باستان‌شناسان عبارت است از: کشف و شناسایی، حفاری و استخراج و تنظیم اطلاعات.

۲۰۹ ۲ گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

۲۱۰ ۳ پژوهش در تاریخ دارای مراحل است که عبارت‌اند از:

۱- انتخاب موضوع ۲- تدوین پرسش‌های تحقیق ۳- شناسایی منابع ۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات ۵- تحلیل و تفسیر اطلاعات ۶- گزارش یافته‌های پژوهش

۲۱۱ ۴ مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند. در ادامه، رویدادهای تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی را تا زمان حیات خود ثبت و ضبط می‌کردند.

۲۱۲ ۴ کتاب فارسنامه ابن‌بلخی در تاریخ و جغرافیای فارس، از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نوشته‌های جغرافیایی (۲) متون ادبی
(۳) تاریخ سلسله‌ای

۲۱۳ ۳ منابع غیرنوشتاری تاریخ ایران به سه دسته محوطه‌ها و بناهای تاریخی (گزینۀ (۲))، دست‌ساخته‌های انسانی (گزینۀ (۱)) و آثار شفاهی (گزینۀ (۴)) تقسیم می‌شوند. منظومه‌های تاریخی جزء منابع نوشتاری هستند.

۲۱۴ ۳ از مشهورترین تک‌نگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوابغ تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن‌عرب‌شاه درباره تیمور اشاره کرد.

۲۱۵ ۲ نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می‌شود.

۲۱۶ ۲ از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور محمدبن جریر طبری است. او برای تألیف کتاب خود اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرد و در این راه رنج فراوانی برد. او سعی داشت تعیین درستی یا نادرستی مطالب خود را به خواننده واگذار کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طبری گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به روش سال‌شماری ارائه می‌کرد.
(۳) نویسندگان تاریخ‌نگاری روایی (از جمله طبری) بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(۴) مورخ و مفسر مشهور و از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی بود.

۲۱۷ ۳ تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خون‌ریزی‌های بی‌درپی شبه‌جزیره عربستان داشت.

۲۴۹ ۳ در مجاورت مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک، ناحیه انتقالی در امتداد دو ناحیه زبانی انگلیسی و اسپانیایی وجود دارد.

۲۵۰ ۳ بیابان لوت در بین بخش‌هایی از استان‌های کرمان، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان قرار دارد.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۲ هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. این نوع از دانش را دانش عمومی می‌نامند.

۲۵۲ ۳ جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌دانست. اگر چنین رویکردی به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود و دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد (دانش مفید).

حل تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی گاه با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.

وقتی درباره موضوعی، دانش علمی قابل توجهی فراهم می‌شود، علم ویژه‌ای شکل می‌گیرد.

۲۵۳ ۴ جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌دانست و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد.

۲۵۴ ۱ بررسی عبارتهای نادرست.

الف) در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

د) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد که راهنمای زندگی آن‌هاست.

۲۵۵ ۱ اگر دانش عمومی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌باشد.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌دانست.

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.

۲۳۰ ۴ در سال ۲۰۰۵، تقریباً جمعیت روستایی و شهری در جهان برابر بود.

۲۳۱ ۴ زیرشاخه‌های علوم فضایی عبارتند از سنجش از دور و GIS.

۲۳۲ ۲ تعریف جغرافیا از نظر اراتوستن، «علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان» است.

۲۳۳ ۲ سد کریت، بزرگ‌ترین سد قوسی تاریخی جهان، در نزدیکی طبس (خراسان جنوبی) قرار دارد.

۲۳۴ ۴ انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا هستند.

۲۳۵ ۳ سازه‌های آبی شوشتر، نماد رابطه صحیح انسان با محیط در خوزستان می‌باشد.

۲۳۶ ۳ کجا ← تهران / چه موقع ← ۲۹ بهمن ۱۳۸۷ / چه چیز ← زلزله ۵ ریشتری / چرا ← زلزله

۲۳۷ ۲ چطور ← به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. چه چیز ← بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

۲۳۸ ۴ الف) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است ← تدوین فرضیه

ب) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج، در دهه اخیر چیست؟ ← بیان مسئله

۲۳۹ ۱ در مرحله نتیجه‌گیری، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد.

۲۴۰ ۴ الف) این روش در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد ← روش کتابخانه‌ای

ب) به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد ← تدوین فرضیه

ج) پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات انجام می‌شود ← پردازش اطلاعات

۲۴۱ ۲ ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است که وحدت‌یابی نامیده می‌شود.

۲۴۲ ۴ ناحیه صنعتی بوهیمیا در جمهوری چک قرار دارد.

۲۴۳ ۲ ایران براساس میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه به شش ناحیه بارشی تقسیم شده است.

۲۴۴ ۳ میانگین سالانه بارش ناحیه بارشی خزر شرقی با کردستان (۵۳۹ میلی‌متر) و هم‌چنین خراسان شمالی با آذربایجان و زاگرس (۳۱۳ میلی‌متر) یکسان است.

۲۴۵ ۲ کم‌ترین پراکندگی ← زمانش

بیش‌ترین پراکندگی ← آلمانی

۲۴۶ ۲ پاک‌سازی قومی توسط دولت میانمار، عامل مهم مهاجرت مسلمانان این کشور به کشور بنگلادش است.

۲۴۷ ۳ هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون و مرکزی است که بیش‌ترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند.

۲۴۸ ۱ ساوان، یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

۲۵۶ ۲ دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

اگر رویکرد علمی جهان متجدد به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد.

در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. آنان علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

۲۵۷ ۳ عبارت بیان‌شده در صورت سؤال به دانش علمی مربوط است که در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) به درستی به آن اشاره شده است. انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود. همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند، اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.

۲۵۸ ۴ ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد (دانش مفید) و هم‌چنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

«برتری دانش علمی تجربی بر دانش حاصل از زندگی بی‌اعتبار است»، تشریح رابطه دانش علمی و دانش عمومی است.

«طبیعت» موضوع فیزیک است.

«زبان» یک پدیده اجتماعی است.

۲۵۹ ۱ دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد. این ذخیره دانشی راهنمای زندگی انسان‌هاست. ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. جهان اجتماعی، دانش عمومی لازم برای کنش‌ها را در اختیار ما قرار می‌دهد و اگر این جهان نباشد، دانش عمومی لازم در اختیارمان قرار نمی‌گیرد.

۲۶۰ ۴ همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکل را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند، اما افرادی که درباره این مسئله، شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

۲۶۱ ۳ اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار بازمی‌مانیم.

انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ مثلاً وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است. معلم نیز در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.

پیامدهای غیرارادی، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند. فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود. وضو سه اثر دارد: نظافت جسم، نشاط روح، انس الهی و تقرب و نزدیکی به خداوند متعال.

۲۶۲ ۴ بررسی عبارت نادرست:

ب) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.

۲۶۳ ۲ تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آن‌ها را «درونی‌سازی» می‌نامند.

«هنجار اجتماعی» شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

وفای به عهد، نمادها، ارزش‌ها و هنجارها نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

۲۶۴ ۲ پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح انجام نمی‌شود.

۲۶۵ ۴ در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است. بنابراین کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی نیستند.

۲۶۶ ۱ به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند. اجتماعی بودن کنش اجتماعی، بیانگر این است که کنش با توجه به دیگران انجام می‌شود.

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

۲۶۷ ۱ تقرب به خداوند پس از وضو مداوم ← درونی و طبیعی

اخراج از محل کار به دلیل مصرف سیگار و قلیان ← ارادی و بیرونی

غمگین شدن از خبر زلزله کرمانشاه ← درونی و غیرارادی

پاسخ سلام فرد سلام‌کننده ← ارادی و بیرونی

۲۶۸ ۴ مفاهیمی هم‌چون «در حضور دیگران»، «رعایت حقوق دیگری» و «آرام مطالعه کردن» به ترتیب به کنش اجتماعی، ارزش اجتماعی و هنجار اجتماعی اشاره دارند.

۲۶۹ ۲ مراجعه به دفترچه راهنما ← آگاهانه بودن کنش

آلودگی هوا ← پیامد طبیعی کنش

وقتی دانش‌آموزی دست خود را در کلاس بالا می‌آورد ← معناداری کنش

۲۷۰ ۳ با توجه به تصویر، برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(۲) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد که برخی از آن‌ها همانند خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست.

(۴) پیامدهای غیرارادی کنش انسان حتمی و قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود و به اراده انسان‌ها بستگی ندارد.

۲۷۱ ۲ پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی و بنیادین فرهنگ، جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آورد.

ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به بخش فردی تعلق دارد. بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی نیز می‌نامند.

نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

۲۷۲ ۳ جهان تکوینی، پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.

پرسش «آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟» پرسشی معرفت‌شناسانه است.

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده ذهنی و فردی خود قرار دارد.

فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

۲۷۳ ۳ پرسش «آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟» پرسشی معرفت‌شناسانه است.

پرسش «آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟» پرسشی هستی‌شناسانه است.

پرسش «آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟» پرسشی انسان‌شناسانه است.

۲۷۴ ۱ هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیقات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند. این بخش فردی جهان انسانی است. فرهنگ، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

خانه شیشه‌ای که نماد حیا‌دایی از خانه در معماری نوین است، نشان‌دهنده تناسب و هماهنگی میان جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌باشد.

۲۷۵ ۲ براساس دیدگاه قرآن، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.

گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۲۷۶ ۳ اغلال و سلاسل، زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.

از نگاه قرآن، ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

هنگامی که فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند، به جهان فرهنگی (بخش اجتماعی) وارد می‌شود.

وقتی به اطراف خود نگاه می‌کنیم، با پدیده‌های متفاوتی روبه‌رو می‌شویم. با تأمل بیشتر متوجه می‌شویم که این پدیده‌ها در مجموعه‌های بزرگ و مهمی دسته‌بندی می‌شوند. این مجموعه‌ها را به دلیل اهمیتشان «جهان» می‌نامند.

۲۷۷ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی به دیدگاهی مربوط است که جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی می‌داند، ولی عدم استقلال جهان تکوینی در برابر جهان فرهنگی به دیدگاهی برمی‌گردد که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌داند.

د) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند.

۲۷۸ ۴ در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس اراده خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۲۷۹ ۲ براساس دیدگاه سوم، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

براساس دیدگاه اول، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

۲۸۰ ۴ هرگاه افراد و فرهنگ جامعه، هویتی مشترک داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها سر باز می‌زنند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.

براساس دیدگاه اول، جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.

هر فرهنگی در عمیق‌ترین لایه‌های خود به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد. این پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۴ پرسش از هستی در قالب گزاره‌های دوجزئی شامل موضوع و محمول وجود داشتن مطرح می‌شود، مانند درخت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جملات اسنادی دارای افعال اسنادی مختلف هستند و محمول‌های مختلفی به موضوع حمل می‌شوند.

۲) این گزینه نوعی پرسش از هستی داشتن و نداشتن موجودات است که نیازمند پاسخ استدلالی برای اثبات است.

۳) این گزینه به چیستی و ماهیت شیء می‌پردازد.

۲۸۲ ۳ وجود و ماهیت دو مفهومی هستند که در ذهن با هم مغایر و متمایز می‌باشند و عین هم و جزء هم نیستند، اما در خارج از ذهن عین هم هستند و دو موجود جداگانه نیستند.

۲۸۳ ۴ انسان و حیوان ناطق در واقع یک مفهوم هستند که نسبت تساوی با یکدیگر دارند؛ لذا حمل حیوان ناطق بر انسان به دلیل نیاز ندارد و یک حمل ضروری می‌باشد و پرسش از آن نه تنها سبب افزایش علم و شناخت افزون‌تر نمی‌شود، بلکه پرسش از علل و عواملی که این حمل صورت گرفته، بی‌معناست.

۲۸۴ ۴ حیوان ناطق مفهوم گسترش‌یافته همان انسان است، یعنی دو مفهوم مستقل و جدا از هم نیستند، بلکه یک مفهوم و یگانه‌اند. محمول چیزی غیر از موضوع نیست؛ لذا حمل حیوان ناطق بر انسان حمل ضروری و بی‌نیاز از دلیل و اولی ذاتی است، نه شایع صناعی.

۲۸۵ ۳ مفهوم ماهیت اشیاء و هستی اشیاء در عالم واقع، عین هم هستند و در ذهن، دو مفهوم متفاوت و از هم جدا و متغایر می‌باشند.

۲ ۲۹۹ پیش از ورود به مبحث تعریف، آشنایی با الفاظ لازم است و پیش از ورود به مبحث استدلال، آشنایی با قضایا.

۳ ۳۰۰ منطق علاوه بر این که علمی نظری است، علمی کاربردی نیز هست؛ بدین جهت است که برای جلوگیری از خطا باید آن را به کار بست، نه این که صرفاً آن را دانست.

۲ ۳۰۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به این سوالات موجب ظهور دانش فلسفه شد. (۳) اهمیت دادن به پرسش‌های بنیادین به جای زندگی روزمره، تفکر فلسفی است نه دانش فلسفه.

(۴) فلسفه، ادعای پاسخ صحیح به پرسش‌های بنیادین را ندارد، بلکه تلاش می‌کند به این پرسش‌ها پاسخ صحیح بدهد.

۱ ۳۰۲ فلسفه همه چیز را دربر می‌گیرد، اما آن چه به این همه، وحدت می‌بخشد و همه را تحت عنوان فلسفه جمع می‌کند، بنیادی‌ترین مسئله‌ها است.

۲ ۳۰۳ فلسفه در هر موضوعی به دنبال پرسش‌های خاصی است؛ نهایی‌ترین پرسش‌ها دربارهٔ چیستی و چرایی امور.

۳ ۳۰۴ سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد؛ اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد.

۲ ۳۰۵ مسائل فلسفی از جهت روش مانند مسائل ریاضی هستند؛ یعنی فقط با عملیات فکری باید به حل آن‌ها پرداخت.

۲ ۳۰۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) برخی حقایق با استفاده حواس، تجربه و آزمایش یا آمار و ارقام به دست می‌آیند.

(۳) یک دانشمند علوم تجربی با روش تجربی نمی‌تواند در مورد آغاز جهان اظهار نظر کند، زیرا این موضوعی فلسفی است و باید با روش عقلانی بررسی شود.

(۴) کشف مجهولات فلسفی به صورت مطلق امکان‌پذیر نیست؛ چه این که اگر این‌طور باشد، باید پایان فلسفه اعلام شود. ما می‌توانیم با روش تفکر عقلانی و تحلیل دانسته‌ها به کشف مجهولات نزدیک شویم.

۱ ۳۰۷ کاوش در خود یعنی بررسی معلومات برای ارائهٔ یک استدلال صحیح برای نزدیک شدن به کشف مجهولات.

۲ ۳۰۸ سؤالی که در گزینهٔ (۲) مطرح شده است، اگرچه فلسفی است، اما مستقیماً مربوط به زندگی نیست و در حوزهٔ معرفت و شناخت بررسی می‌شود.

۴ ۳۰۹ فلسفه دربارهٔ بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و همین، تفاوت اساسی فلسفه با سایر دانش‌ها است.

۴ ۳۱۰ سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد؛ اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد.

روانشناسی

۳ ۳۱۱ فرضیه‌ها در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

۳ ۲۸۶ وجود و ماهیت، دو مفهوم جدا، متفاوت و متمایز از هم در ذهن هستند و عین هم و جزء هم نیستند. در فلسفه تحت عنوان زیادت وجود بر ماهیت یا مغایرت وجود و ماهیت مطرح است.

۳ ۲۸۷ عبارت اول حمل ضروری و اولی ذاتی است. محمول و موضوع غیر از هم نیستند و دو مفهوم عین هم و یکسان هستند. انسان ممکن‌الوجود است و می‌توانست باشد و یا نباشد، وجودش ضرورت ذاتی ندارد، ولی در عبارت دوم، محمول وجود هرگز عین یا جزء مفهوم ماهیت نیست، یعنی محمول غیر از موضوع است و وجود داشتن برای موجود، نیازمند اثبات است.

۳ ۲۸۸ در صورتی می‌توان حمل محمول بر موضوع را مورد پرسش قرار داد که محمول غیر از موضوع باشد و جزء آن نباشد؛ یعنی رابطهٔ ضروری بین آن دو برقرار نیست، مثلاً موضوع، ممکن‌الوجود باشد و محمول، وجود داشتن. میان ماهیت ممکن و وجودیت، رابطهٔ غیرضروری برقرار است.

۴ ۲۸۹ برهان ابن‌سینا بر پایه و مبتنی بر مغایرت و جدایی مفهوم وجود و ماهیت است. توماس آکوئیناس متأثر از فلسفهٔ ابن‌سینا بود و نظر ابن‌سینا را مبنای برهان خداشناسی‌اش قرار داد؛ پس براهین هر دو مبتنی بر مغایرت وجود و ماهیت هستند.

۱ ۲۹۰ تمایز وجود از ماهیت فقط در ذهن و از جهت مفهوم است. این دو در خارج از هم جدا نیستند و در خارج از ذهن، واقعیت یگانه‌ای است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم.

۱ ۲۹۱ در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد. مردی که در طبقهٔ بالا زندگی می‌کند «تصور» است. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن ارتباط این تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۱ ۲۹۲ در تعریف یا چیستی و در استدلال با چرایی سروکار داریم.

۳ ۲۹۳ تصدیق از تصور ساخته می‌شود و بدون تصور، تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیقی معلوم است، پس تک‌تک تصورات سازندهٔ آن معلوم هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) ممکن است تصدیقی از ابتدا معلوم بوده باشد.

۴) علم می‌تواند به کذب باشد، نه لزوماً به صدق.

۱ ۲۹۴ منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۴ ۲۹۵ ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

۲ ۲۹۶ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

۴ ۲۹۷ در تصور، به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم، ولی در تصدیق، حکم و قضاوت (واقعیت داشتن و نداشتن) وجود دارد. تعریف، چیستی و استدلال، چرایی را مشخص می‌کند.

۱ ۲۹۸ دانستن منطق فقط برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی نیست، زیرا هر یک از ما در سراسر زندگی خود می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم؛ پس به آن نیازمندیم.

۳۲۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بیش‌تر مطالعات آن‌ها جنبه‌ی صوری نظریه‌پردازی بوده است.
 (۲) اندیشمندان اسلامی در بعد تجربی آغازگران خوبی بوده‌اند.
 (۳) در عصر جدید، به خصوص در کشور ما، پژوهش‌های چشمگیری در حوزه روان‌شناختی صورت گرفته است.

۳۱۲ ۲ توصیف به چستی مربوط می‌شود. در گزینه (۲) تعریف متغیر و فرآیند آورده شده، بنابراین هر دو اشاره به توصیف دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تبیین - تبیین
 (۲) تبیین - تبیین
 (۳) تبیین - تبیین
 (۴) توصیف - تبیین

۳۱۳ ۴ در روش علمی همواره به دنبال جست‌وجوی چیزی هستیم. در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

۳۱۴ ۳ روش علمی ← عینی و قابل تکرار

روش عرفا ← همان ← شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش شهودی است
 ← شخصی و غیرقابل تعمیم

۳۱۵ ۱ در گزینه (۱) درست است که سعید پسر عمویش را دیده است (رفتار). ولی به یاد دوران کودکی خود افتادن، اشاره به یادآوری و حافظه دارد که فرآیند ذهنی و شناخت محسوب می‌شود و قابل مشاهده مستقیم نیست
 ← پس این گزینه اشاره به شناخت دارد و این فعالیت با سایر فعالیت‌های اشاره‌شده در گزینه‌های دیگر متفاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) رفتار اتفاق افتاده است ← ردیابی حرکت توپ با چشم قابل مشاهده است.
 (۳) رفتار اتفاق افتاده است ← جمع‌آوری غذا توسط حیوانات قابل مشاهده است.
 (۴) رفتار اتفاق افتاده است ← دیدن دوست و جیغ کشیدن به دلیل خوشحالی قابل مشاهده است.

نکته: اگر در گزینه (۴) به جیغ کشیدن اشاره نمی‌شد و فقط به خوشحالی بعد از دیدن دوست اشاره می‌شد، شناخت محسوب می‌شد، زیرا قابل مشاهده مستقیم نبود.

۳۱۶ ۴

۳۱۷ ۳ در گزینه (۳) خرید کفش براساس سال‌های کارکرد آن صورت گرفته، پس به پردازش مفهومی اشاره دارد، زیرا نرمی، کیفیت، دوام، قیمت و ... اشاره به پردازش مفهومی دارند.

سایر گزینه‌ها، اشاره به پردازش ادراکی دارند، زیرا تصمیم‌گیری صرفاً مبتنی بر اندازه، رنگ، شکل ظاهری و ... است.

۳۱۸ ۲ توجه و حافظه ← شناخت پایه

قضاوت ← شناخت عالی

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) عالی - عالی - پایه
 (۲) پایه - پایه - پایه
 (۳) پایه - پایه - پایه
 (۴) عالی - عالی - عالی

۳۱۹ ۳ در تعریف عملیاتی، متغیر باید دقیق و عینی تعریف شود، به صورتی که همه افراد با مطالعه تعریف آن به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی برسند. استفاده از نام آزمون برای تعریف متغیر (در گزینه (۳)، اضطراب) نشان‌دهنده تعریف عملیاتی است.

در سایر گزینه‌ها، تعاریف دچار ابهام هستند که باعث برداشت مختلف می‌شوند و بیش‌تر تعریف لغوی محسوب می‌شوند تا عملیاتی.